

Sobreviure als pobles petits

En els últims temps de la Generalitat convergent va començar el guirigall d'actuacions per sembrar de molins la Terra Alta

Als pobles petits no s'han acabat de posar en cintura els poders diversos que controlen i monopolitzen les economies locals

XAVIER GARCIA I PUJADES
Periodista i escriptor

Fa cinquanta anys, els pobles petits ja ho eren; ara encara ho són més. Què hem de fer? És inevitable: s'ha parlat i escrit sobre el despoblament, sobre les escasses rendes dels productes agraris de les petites explotacions, sobre la també molt escassa població activa que es dedica al camp, sobre l'envelliment d'aquesta població, sobre la falta de relleu, sobre els ajuts (no sempre equitatius) que reben de la Unió Europea o de les administracions, sobre l'excessiva reglamentació (amb visió urbana i bàsicament recaptatòria) que afecta les zones rurals i, en fi, i per postres, l'ocupació de les terres ermes, per part de grans empreses energètiques, per implantar-hi el que presenten com la solució de tots els mals: les energies renovables, elles, aquestes empreses cada cop més concentrades, que han usat i abusat de les energies fòssils (petroli, carbó i urani), causants dels estralls climàtics que patim.

A la Terra Alta, per exemple, productora del 25% de l'energia eòlica total instal·lada a Catalunya. Fa més de vint anys, en els últims temps de la Generalitat convergent, va començar el guirigall d'actuacions per sembrar de molins tota aquesta comarca –i altres de la nostra perifèria agrària, tot el flanc occidental de Catalunya–, i molts ajuntaments i petits propietaris van veure l'oportunitat per desembussar la crisi dels petits municipis i, les productores d'energia, amb l'argument de reduir la crisi climàtica (que havien ajudat a provocar), per continuar incrementant el negoci de la fabricació i distribució, només afectat, en una molt petita part, per les compensacions degudes als municipis i particulars.

FOTO: GETTY IMAGES

Amb l'accés del tripartit d'esquerres a la Generalitat, ara farà vint anys, la cosa es complica: no es van voler o poder –tot i les constants reclamacions dels sindicats agraris– donar solucions a la crisi del camp, i l'argument de la crisi ecològica, energètica i climàtica local i general va ser el recurs perfecte per incrementar la construcció massiva de parcs eòlics i solars sobre antigues terres de conreu.

Cada poble té les seves circumstàncies específiques –i naturalment els seus grups empresarials familiars de pressió, que sovint deuen condicionar a favor seu les accions municipals–, però, mentre es donen facilitats a grans empreses d'energia i a certes empreses locals, els petits propietaris que han arribat als pobles –per allò d'evitar més despoblament i contribuir al desenvolupament local– sovint han d'afrontar situacions de les distintes administracions que impedeixen, justament, el desenvolupament de les economies locals sota les fórmules, racionals i

raonables, del turisme sostenible, l'agricultura ecològica o els productes de Km0, com la fàbrica de cervesa artesana que una família, anglesa i catalana, ha instal·lat als afores d'Horta, també a la Terra Alta, i que ara –en un procés jurídic i polític que porta ben bé deu anys d'inconvenients– es veuen obligats (si no hi ha cap acció municipal o la intervenció del conseller de Territori que ho impedeixi) a enderrocar, segons ordre d'Urbanisme, la part substancial construïda d'aquesta activitat, al·legant no tenir llicència d'obres, tot i les al·legacions, demandes i requeriments presentats per la família afectada, que ja ha reunit 1.300 signatures, del poble i la comarca, per mantenir aquesta empresa artesana.

I és que, als pobles petits, i com més petits pitjor, no s'han acabat de posar en cintura els poders diversos que controlen i monopolitzen les economies locals. Aquesta és, també, una de tantes assignatures pendents de la nostra dita democràcia.